

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

România pe care o căutăm și care nu este încă

de prof. NECULAIE IOEGA

»Am trăit o viață întreagă de luptă contra României putrede a politicianilor.

Azi ea e împărțită în două:

a) Unii cari, din cauza guvernării de 50 de ani a tuturora, nu pot ceia ce trebuie să facă.
și b) Alții cari, complici la aceeași guvernare de 50 de ani, acuză pe cei dintâi.

În afară de ei sînt:

a) Cățiva intelectuali săraci și izolați, cari n'au măcar un ziar zilnic, cari plătesc din leafă lor un ziar săptămânal care nu are nici 2000 de abonați... în mare parte grațiuți, și cari nu formează un grup politic puternic. (E vorbă de »Neamul Românesc« — Nota Redacției), și

b) Milioanele de oameni de treabă, cari n'au rost și n'au glas.

Aceasta este România din 1915.

Ce pot face eu atunci?

Să suplinesc cu entuziasmul pornit din durerea mea pregătirea materială și morală care era de nevoie?

Să mă amestec în luptele politice interne pe care le-am desprețuit totdeauna.

Să contribuiesc la înlocuirea unui om cu sentimente patriotice fără îndoială, personal onest și inteligent, prin alții, cari, față de situația pe care toți au creat-o împreună, nu pot da, în cazul cel mai bun, mai mult decât dînsul?

Să agit o lume care nici nu m'a ascultat vreodată, pentru a o arunca — asupra cui, pentru ce și cu ce rezultat?

Să zguduie, ca alții, încrederea în Rege, care trebuie sfătuit, și nu jignit, informat și nu amenințat?

În loc să mă acuze, să mă ajute oricine să facem România pe care azi o căutăm și care nu este încă.

A avut contele Tisza noi tratative cu românii?

Budapesta, 16 August. — Ziarul „Dreptatea“ din București (nr. 803 de Vineri, 31 Iulie) voind să ofere în acea zi o știre senzațională cititorilor săi, a fabricat o telegramă, cică primită din Arad, care vestește că din cercurile oficiale ale partidului național român din Ardeal se anunță că zilele acestea contele Tisza a făcut noi propuneri d-lui Teodor Mihali, președintele comitetului național, cu privire la privilegiile ce sunt pe cale a se acorda românilor din Ardeal. D. Mihali, după ce a avut o consfătuire cu toți membrii comitetului național, a răspuns că propunerile nu sunt nici suficiente și nici îndestul de asigurătoare.

Noi dela început am stat la îndoială de verosimilitatea acestei știri. Cum chestiunea aceasta suleată de ziarul bucureștean, — știam că va interesa în mare măsură publicul românesc dela noi — am căutat să ne interesăm la cercurile competente, dacă informația în chestiune cuprinde vre un adevăr. Ni s'a dat răspunsul categoric, că nici un cuvânt din „telegrama“ de mai sus nu corespunde adevărului.

În săptămâna asta va fi luptă decisivă la Brest-Litowsk.

Berlin, 16 August. — Din Haga se telegrafiază ziarului „Deutsche Tageszeitung“: Guvernul englez e foarte îngrijat de cele ce se petrec acum pe câmpul de luptă rusec. Ministrul de externe Edward Grey a declarat prietenilor lui politici, că în decursul acestei săptămâni se va da lupta decisivă la Brest-Litowsk.

Un vapor englez cu 3000 de soldați scufundat de un submarin german.

Frankfurt, 15 August. — Din Constantinopol se telegrafiază ziarului „Frankfurter Zeitung“: Vaporul englez „Peninsular Co.“ care a fost scufundat de un submarin german, ducea pe el 3000 soldați englezi, cari erau să fie transportați la Dardanele. Torpilarea vaporului s'a produs în apropierea insulei Kos. În decurs de patru minute vaporul s'a scufundat.

Aproape întreagă Polonia în stăpânirea noastră.

Dela cartierul de presă, 16 August. — Teritoriul Poloniei rusești din zi în zi ajunge tot mai mult în stăpânirea trupelor germane și austro-ungare. Prin cucerirea orașului Siedlice toate centrele guberniilor rusești sînt ocupate acum de germani. Frontul de luptă al aliaților înaintază mereu, cu toată rezistența trupelor rusești, cari se opun cu îndârjire ca germanii să mai ocupe și restul din teritoriul polonez. Cu toate acestea a rămas încă o dără îngustă de pământ la vest și nord-vest de Brest-Litovsk care desparte trupele noastre de Rusia adevărată.

Guvernul francez va cere vot de încredere parlamentului

Paris, 16 August. — Guvernul francez simte că nu se mai poate baza pe încrederea majorității parlamentului francez. Sedințele de Joi și Vineri ale Camerei au decurs în mod foarte furtunos. Deputații socialiști ca Claussat, Brizon, au atacat guvernul, că n'a dat concedii soldaților pentru munca câmpului, astfel că recolta Franței e aproape compromisă.

Deputatul Navarra a atacat pe ministrul de

război, pentru serviciul sanitar foarte precar în armata franceză. Izbucnind mare tumult, Camera a fost închisă până la 20 August. Guvernul francez a ținut un consiliu și a comunicat delegaților grupării radicale socialiste, că 'n ședința viitoare de Vineri a Camerei va cere parlamentului un vot de încredere în guvern. Până atunci guvernul va rămâne neschimbat.

Luptele Turcilor

Constantinopol, 16 August. — În nord de Arburnu, englezii au atacat un nou regiment. Acesta a fost respins, urmărît și 'n parte înjurat de trupele turcești. Englezii au trebuit să se retragă până la mal — suferind pierderi mari. Morții și răniții lor ocupă terenul

ce au voit să-l cucerească. La Sedilbahr după o luptă de 6 zile, turcii au cucerit un important teren. Ofensiva englezilor a eșuat cu pierderi grozave — cari trec de 7 mii de morți.

DIN ROMÂNIA

„Devotamentul românilor de peste munți.“

Ziarul guvernamental »L'Independance Roumaine« publică sub acest titlu următorul articol:

La Ivangorod ca și în mult alte ocazii vitejia românilor din Ardeal a făcut minuni. Sub o ploaie de mitralieze reg. 50 de inf. compus aproape numai din români a luat cu mare curaj o serie de tranșee din cele mai bine fortificate.

Acesta este fără îndoială un glorios fapt de arme, dar din cele câteva mii de oameni cari l'au săvârșit câți au mai rămas în viață? Se zice că acel regiment a fost decimat.

Faptele de arme săvârșite de către frații noștri de peste munți sunt admirabile și laudate de către ziarele austriace. Această satisfacție o plătesc ei cam prea scump.

De altfel ei nu se fârguesc. Ei plătesc cu ființa lor, cu viața lor, dar plătesc ce? Pentru ce

merg ei în fiecare zi să infrunte moarfa, pentru ce atâtea morminte românești acopăr câmpiile de luptă? Pentru că ei au jurat să fie credincioși drapelului sub care servesc și mor astăzi apărându-l. Nu există alt motiv. Ei nu plătesc datorii de recunoștință, eforturile lor și devotamentul lor nu sunt interesate și cu toate astea ei se bat cu o minunată bravură. Ei fac o chestie de onoare din a-și arăta devotamentul și sinceritatea. Dacă se gândește cineva la ceea ce au pățit ei până ieri, s'ar putea zice, că conșanțenii noștri s'au răzbunat în mod admirabil și strălucit. Anumite victorii austriace au fost obținute mai ales cu sînge românesc, așa se zice. Dar celelalte naționalități din Austro-Ungaria plătesc de asemenea tributul lor de credință imperiului, cu toate că în proporții poate mai mici.

Războiul urmează cu nenumăratele lui peripecii. Fiecare zi ce trece vede căzând numeroși conaționali de-ai noștri, fără preget la osteneți, fără încetare tot înainte.

În orice caz ei nu se vor fi luptat și murit ca să-și făurească lanțuri noi. Aceasta ar fi prea nedrept ca să fie cu puțință.

numecat următoarele: Dușmanul bătut în luptele dela 10 și 11 August nu a mai avut eriputere, să se opună înaintării precipitate a trupelor aliate. Armatele în urmărire, au trecut șoseaua Radzin-Davidi-Vlodava.

Șeful Statului major.

Comunicatul dela 15 August:

Dușmanul s'a oprit ieri din nou la Vest de Bug în pozițiuni pregătite. Armatele aliate au atacat și și-au croit drumul în mai multe puncte în liniile dușmanului. De azi dimineața rușii se află iară pretutindeni în retragere.

Höfer, mareșal locot.

Armatele generalului Hindenburg au de înregistrat următoarele: Trupele generalului Belov au respins pe inamic în regiunea de la Kupiski la nord-est. Aci au făcut prizonieri 4 ofițeri, 2350 soldați, capturând o mitralieze. O ieșire a garnizoanei ruse din cetatea Kovno a fost respinsă. 1000 prizonieri au căzut în mâinile noastre. Trupele noastre de atac se apropie tot mai mult de cetate. Între Narev și Bug au finit cu îndârjire linia ce am indicat-o ieri. Trupele noastre au forțat târziu seara trecerea peste riul Nurzec. Armata generalului Scholtz a făcut ieri 1000 prizonieri. Armata generalului Gallvitz a prins 3350 ruși, printre cari 14 ofițeri și a capturat 10 mitralieze. Cercul de fer în jurul cetății Novogeorgievsk devine tot mai strins. Pe toate fronturile am câștigat teren.

Armata prințului Leopold al Bavariei în înaintarea sa întâmpină o îndârjită împotrivire. În cursul zilei i-a reușit să spargă linia pozițiilor rusești la Lossice și la nord, precum și Losice și Miendzirzec. Dușmanul cedează. Numai trupele generalului Woirsch au făcut dela 8 la 14 August, 4000 prizonieri, printre cari 22 ofițeri, capturând și 9 mitralieze.

Armata generalului Mackensen anunță: Dușmanul bătut a încercat ieri să menție frontul în linia Rozanka (la nord de Wlodava) la sud-vest de Slamaticze, Horodisce, Miendzirzec. Sub presiunea atacului nostru întreprins imediat, rușii se retrag de azi dimineață.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

Germanii câștigă iar teren în Argones. — Noua ofensivă germană în Flandra. Criza în guvernul francez. — Agitația pentru pace în Anglia.

Comunicatul german de Sâmbătă seară, 14 August, anunță că armatele germane au făcut noi progrese la fortul Martin. Numărul prizonierilor s'a ridicat la 4 ofițeri și 240 soldați.

— »Vossische Zeitung« află din Amsterdam: De Duminecă se aude iar în ținutul Dixmuid buhuit puternic de tun, așa că se cutremură toate casele din comunele din graniță. Se crede că în Flandra germanii au început o nouă ofensivă.

— Regele Ludovic al Bavariei a plecat ieri dimineață cu un tren special la frontul de luptă din apus.

— Din Geneva se anunță că în sinul guvernului francez s'au încins neînțelegeri serioase între membrii săi. Ministrul de război Millerand era ferm decis să demisioneze, fiindcă era de credință că atacurile ce-i se adrează în presă și în comisiile parlamentare de război, sînt inspirate toate de ministrul Delcasse. Cu greu a izbutit prim ministrul francez să-l înduplece pe Millerand să rămână la postul său.

MERSUL RĂZBOIULUI

Impotrivirea disperată a rusilor.

Rușii vor să mai întîrzie dezastrul lor. — Rezistența lor în Kurlanda și pe drumul spre Brest-Litovsk. — Forțarea trecerii riului Nurzew. — Iarăși 12.000 prizonieri. — Lupte aprige pe frontul italian. — Turcii luptă îndârjit la Dardanele. — Dezbinări politice interne în Franța. — Frământările din Balcani.

De când trupele aliate au luat în stăpînire cetățile Ivangorod și Varșovia, rușii opun acum mai mare rezistență decât la apărarea liniei lor întărite pe Narev, Vistula și Bug. De aceia se încep acum lupte mai mari și în Curlanda și la est de Siedlee, rușii voind de acum înainte să nu mai cedeze prea mult teritoriu.

Așa vine acum știrea că pe frontul care se întinde la 30 kilometri la răsărit de linia ferată Makin, Siedlee, Lukov, Parczev, importante forțe rusești în poziții favorabile au opus o împotrivire extrem de disperată. Încă în cursul nopții lupta a continuat indecisă. Trupe germane și austro-ungare au luat cu asalt în mai multe locuri importante punctele de sprijin ale frontului rusec. Dar rușii n'au cedat terenul din celelalte poziții ale lor de apărare și părea că pozițiile rusești cucerite de către trupele aliate nu vor putea fi menținute; asta din cauza focului aprig și a contra-atacurilor extrem de energice ale rusilor. Dar disprețul de moarte și tenacitatea extraordinară a germanilor a adus totuși în cursul nopții un rezultat decisiv. Rușii n'au putut să-și mențină pozițiile, armatele aliate pătrunzând chiar în cele mai importante puncte de sprijin ale rusilor, cari au trebuit în urmă să se retragă. Putem dar zice, că în fiecare zi, ofensiva trupelor noastre aliate progresaază merșu spre răsăritul Rusiei, câștigând nou teren. În preajma cetății Kovno — vorbesc acum grelele mortiere germane de 42. Cetatea aceasta nu va mai rezista mult. Același lucru și cu cetatea Novogeorgievsk. În drumul spre importantul nod de căi ferate Bielostock — germanii au forțat trecerea peste riul Nucec. Tot așa și în drumul spre cetatea Brest-

Litovsk, armata prințului Leopold al Bavariei a reușit să rupă frontul rusec între Losice și Miendzirzece, silind pe ruși să se retragă.

Dăm acum mai jos comunicatele oficiale soseite Sâmbătă 14 și Duminecă 15 August:

Armatele aliate cari înaintează în ținutul la vest de Bug, au gonit și ieri dinaintea lor ariergarădele inamicului. Forțele austro-ungare înaintînd de ambele părți ale liniei ferate Lukov—Brest—Litovsk, au ajuns regiunea la vest și la sud de Miendzirzece. Trupe germane au cucerit regiunea Wisice și au înaintat dincolo de Wlodava. În Galiția de răsărit, nimic deosebit.

Höfer, mareșal locot.

Armata generalului Hindenburg are de înregistrat următoarele: La nord de Niemen, s'au desfășurat noi lupte în regiunea Alesev Kupiski, Vizshinti, Kovarski. În preajma cetății Kovno, grupele noastre de atac au luat valul fortificat dela Domnikanka. Aci am făcut 350 prizonieri. Între Narev și Bug armatele noastre în fugărită neîntărită a dușmanului a ajuns riurile Sliņa și Nurzec, unde rușii s'au oprit pentru o nouă împotrivire. La nord de Novogeorgievsk a fost luat cu asalt un fort puternic. 9 ofițeri, 1800 soldați și 4 mitralieze au căzut în mâinile noastre.

Armatele prințului Leopold de Bavaria se apropie de Bug, la nord-est de Sokolov. La est de linia Lasice—Miendzirzece a încercat dușmanul prin contra-atacuri inverșunate să zădărnicească fugărită neîntărită a lui. Toate atacurile au fost respinse.

Armata generalului Mackensen are de co-

— Din Haga vine știrea, că poliția din Londra a confiscat sute de mii de exemplare ale unui manifest de pace, care în cursul nopții au fost strecurat în toate casele din mahalalele Londrei. Manifestul acesta procește biruința puterilor centrale și numește pe miniștrii englezi Asquith și Grey goparii Angliei. Manifestul cere imediat încheiere a păcii.

LA SUD

Venizelos la regele Greciei.

Dupa o știre primită de »Frankfurter Zeitung« convorbirea ce a avut-o fostul prim ministru grec cu regele Greciei a durat două ore și a fost de mare însemnătate. Se afirmă că influența aceasta a decurs în mod foarte furtunos.

Se așteaptă cu mare încordare înfrunirea Camerei grecești, care are loc azi, 16 August, în aceeași zi cind se înfruneste și Scupcina sîrbă.

Presă italiană și demersul Ententei în Balcani.

Presă italiană e dezorientată asupra felului cum se vor mai desfășura lucrurile în Balcani, după ce Grecia a protestat contra cererei Ententei ca să cedeze din teritoriul ei. Ziarele italiene recunosc că biruințele ultime ale puterilor centrale au avut o influență mare asupra statelor balcanice. »Popolo d'Italia« propune ca demersul Ententei să fie amînat pînă după forțarea Dardanelelor — și cere contribuția Italiei la aceasta acțiune.

Bulgaria nu face o politică de aventură.

Prim ministrul bulgar, Radoslavov a primit în cele două zile din urmă pe șefii partidelor opoziționale, cari voiau să se informeze asupra situației. Șeful guvernului bulgar a făcut declarații liniștitoare, observînd că guvernul nu urmărește o politică de aventură, și dacă va trebui să ia decizii, se va înțelege mai întai cu șefii opoziției. Cererea unora dintre aceștia, de a se convoca Sobrania bulgară, pare că nu va fi implinită.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Ofensiva italiană la dimensiuni mai mari. — Artileria austro-ungară risipește un mare lagăr italian. — Cheltuielile de război ale Italiei. — Sonnino conferențează cu trimeșii statelor balcanice.

Se constată o activitate mai mare pe ziua de ieri pe toate fronturile de luptă cu italienii.

În regiunea Krn trupele austro-ungare au stat în luptă cu puternice forțe italiene — cari au decurs favorabil pentru trupele austro-ungare. Pe celelalte fronturi s'a înregistrat o vie activitate de artilerie italiană și atacuri respinse ale unor detașamente italiene mai slabe.

Comunicatele oficioase de 14 și 15 August înregistrează următoarele lupte:

Eri seară au fost respinse atacuri dușmane în diferite părți ale frontului de sud-vest: așa în ținutul dela granița tiroleză, la poziția Tedaja și pe linia Popena (la sud de Schluderbach) la Görz, la Monte dei sei Busi și pe înălțimele la răsărit de Montalcone.

Pretutindeni vechile noastre pozițiuni au rămas cu totul în posesiunea noastră. În cursul nopții, una din trenurile noastre blindate

a înaintat pînă la intrarea în gara Montalcone și a bombardat infanteria dușmană de pe înălțimele Rocca și depozitele de la atelierile Adria.

Höfer, mareșal locot.

Pe frontul de sud-vest domnește acum o activitate mult mai mărită. La Görz, artileria noastră a aruncat câteva bombe spre San Canziano, ceea ce a făcut ca dușmanul să fugă din aceasta localitate; a risipit apoi un mare lagăr italian la Cormons. Un atac mai slab dușman la Redipuglia a fost înăbușit în germene de focul nostru.

Contra capului de pod dela Görz italienii au deschis un foc moderat de artilerie. În regiunea dela Tolmein pînă la Krn, după o puternică pregătire de artilerie, italienii au întreprins ieri dimineață un atac cu forțe însemnate, care a fost respins pretutindeni. Și în regiunea Flitsch și pe frontul Karintiei, luptele de artilerie au luat dimensiuni mai mari ca pînă acum. În cursul nopții, dușmanul a continuat focul asupra liniei noastre de lupte pe Palul mare, la Freikofel și Palul mic. Un atac întreprins la miezul nopții la Palul mic s'a prăbușit cu totul.

În ținutul de graniță din Tirol au fost respinse mai multe atacuri italiene pe pozițiile noastre de munte la vest de Kreuzberg, în regiunea Rothmand, pe valea Becher și Dreizinnenhütte. Artileria noastră a bombardat din platoul Lavarone și Folgaria, forturile dușmane Campo Molon și Toraro.

Höfer, mareșal locot.

— Fostul ministru de finanțe italian Ferraris, prevede în ziarul »Stampa« că cheltuielile de război ale Italiei pînă la finele lui Decembrie 1915 vor fi de 6 miliarde lire. Jumătate din aceasta sumă o va acoperi cu un împrumut dela Anglia, pentru care tratativele continuă, fără să dea un rezultat.

— După »Echo de Paris«, ministrul de externe al Italiei conferențează des cu reprezentanții statelor balcanice la Roma.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Un submarin german scufundă un nou vapor de transportat trupe anglo-franceze. — Un submarin englez scufundat. — Atac general în peninsula Gallipoli.

Cartierul general al armatei turcești anunță: Un submarin german a scufundat la 14 August în marea Egeică un mare vapor englez de transportat trupe, de peste 10 mii tone, pe care se aflau trupe. Numai puțini soldați au fost salvați de un vapor spital turc.

La nord de Ariburnu, turcii au respins slabe atacuri dușmane, făcînd câțiva prizonieri și capturînd în curs de trei zile 8 mitralieze cu toate accesoriile și munițiile, dintre cari 5 sînt acum tolosite contra dușmanului. La Ariburnu artileria turcă a lovit un vapor panțerat dușman care s'a îndepărtat apoi. La Sedilbahr am luat cu asalt tranșee dușmane pe o întindere de o sută de metri.

— Ziarul danez »Politiken« e informat că trupele anglo-franceze pregătesc la Gallipoli un nou atac general. Se înzecesc străduințele de a produce căderea Tarigradului.

— Ziarele din Basel anunță că submarinul englez care a scufundat vaporul panțerat turc »Barberuss« nu s'a mai întors din drumul său.

Știrile zilei

Preoții catolici pentru răniții români.

De repetate ori ni-a fost dat să ne incredințăm de interesul deosebit de cald ce-l arată preoții catolici răniților noștri. Vre-o căți-va au fost la redacția noastră, venind de departe, și cerînd ziare și cărți pentru victimele românești ale războiului. Și cât de mare și greu ar fi fost pachetele — ei le duceau cu drag, în credință că procură o mulțumire sufletească răniților români.

Dar și în multe scrisori trimese nouă de preoții catolici repartizați prin diferite spitaturi, se poate vedea nobleța lor de sentimente, și grija ce o arată soldaților români bolnavi și răniți, ca aceștia să nu simtă golul și frigul nepăsării procurându-le și hrana sufletească.

Iată una din aceste scrisori, traduse din limba germană:

Onorată Redacțiune,

Vii mulțumiri pentru bună voința ce o arată onorată redacție soldaților români pacienți, prin faptul că trimiteți încă mereu în fiecare zi un exemplar gratuit din »Foaia Poporului Român« îmi iau însă voie să apelez încă odată pentru acelaș scop la ajutorul dv. generos: Cu cel din urmă nou transport de răniți, au sosit în tieceate din cele 7 spitale militare ale noastre mulți români, și aceștia rog și tare mult doresc o lectură românească. Dar pînă acum n'am putut afla altă adresa decît a redacției Dv. pentru a împărtăși rugarea pacienților români. Dacă e dar posibil, vă rog să ne trimiteți mai multe exemplare gratuite, sau cel puțin să-mi comunicați unde măș mai putea adresa pentru a procura lectură română.

Cu toată stîmă,

FRANZ JEMELCA, Kaplan u. Feldkurat des Roten Kreuzes, in Wall Messersch, Mähren.

Supunem acest răvaș atenției inimelor caritabile ale cititorilor noștri, și dăm totodată adresa exactă a acestui preot catolic, străin de neamul nostru, care arată totuși o răvnă atît de caldă pentru nevoile sufletești ale răniților noștri — și sperăm că se vor găsi mulți cari să-i trimeată gazete și broșuri românești pentru soldații români. Noi ne-am făcut datoria — expediînd un număr mai mare de exemplare gratuite din ziarul nostru pentru românii din acel spital.

Ministrul de externe austro-ungar la Berlin.

Baronul Burian, conducătorul afacerilor externe ale monarhiei a fost Sâmbătă la Berlin, însoțit de șeful de cabinet, contele Walterskirch. Reprezentantul monarhiei austro-ungare a avut un schimb de vederi cu bărbatul de stat conducător germani, cu cancelarul Bethmann-Hollweg și cu secretarul de stat v. Jagov. Seară s'a întors la Viena.

600 cazuri de holeră în Ungaria

s'au înregistrat în cursul unei săptămîni dela 26 Iulie pînă la 1 August, dintre cari 292 au fost mortale.

Un ziar turcesc în Berlin

a apărut ieri, intitulat »Ssanayi w. Tidjaret« care își propune să sprijine bunele raporturi politice, culturale și economice între Germania și Turcia. Ziarul acesta e foarte citit în peninsula turcească din Bosph.

Prim ministrul ungar,

contele Tisza, a sosit azi la Viena, însoțit de secretarul ministerial dr. Ivor de Marsovsky. În cursul dimineții, șeful guvernului ungar a fost primit în audiență de monarh.

Moartea lui Koloman Széll

Azi a murit de paralizie pe moșia lui din Rătöt, fostul prim ministru ungar, Koloman Széll, guvernatorul Băncii ipotecare ungare. Defunctul a jucat un rol însemnat în viața politică și economică a Ungariei. Deja la 1875 a fost ministru de finanțe, iar în 1899 a fost numit prim ministru, după ce a realizat fuziunea partidului liberal cu opoziția. Széll a fost prieten intim cu marele Francisc Deak — și moare în vîrsta de 70 ani.

Un econom român care și-a trimis opt fii pe câmpul de luptă.

Primin o scrisoare îndușoasă de la fruntașul econom român Tanasie Patean din Nădlac care ne arată jalea lui mare de bun părinte că acum îi se ia și al optelea fiu în război. Și ne întreabă, românul îndurerat ce ar putea să tacă, ca cel puțin ultima lui odraslă să-i rămăie acasă.

Spre a ne convinge, că spune deplinul adevăr, economul Tanasie Patean, ne trimite lista fiilor lui și în ce regimente sint repartizați. O dăm mai jos:

1. Gheorghe Patian, din reg. de inf. nr. 101, are acum concediu până în Octombrie.
2. Petru Patian, din reg. 101 de inf., 12 arb. abt., posta 201.
3. Teodor Patian, acum e prizonier în Rusia.
4. Pavel Patian, reg. 101 inf.
5. Dimitrie Patian, acelas regiment.
6. Tanasie Patian, batal. Martini, comp. 1, posta 55.
7. Nicolae Patian, la cavaleria de artilerie, Divizia 7, zug 5.
8. Remus Patian încă nu a plecat la război, dar fiind de 18 ani a fost asetat.

Cu părere de rău i-am răspuns părintelui, că nu-i putem ajuta cu nimic. Va trebuie să pornească la război și al optelea fiu al său. Asta e porunca neîndurată a vremii de azi.

Ziarul „Universul“ trimete țigări răniților români din Monarchie.

Directorul ziarului „Universul“ din București d. N. D. Cămpina, a primit următoarea scrisoare din orașul Weisskirchen, Moravia-Austria: Iubite d-le Cămpina,

Am primit chiar azi voluminosul d-tale pachet cu țigări pentru soldații români bolnavi și răniți cari se află aci în tratamentul meu. În numele lor și al meu îți exprim cele mai călduroase mulțumiri.

I-am adunat în grupuri pe voinicii din Ardeal și Bucovina și când le-am explicat cine a fost mărinimosul donator care de departe și-a adus aminte de ei, au strigat: »Trăiască România! Trăiască „Universul“!

Și acum încă odată îți mulțumesc și împreună cu ei îți zic: să trăiești, d-le Cămpina, că ți-ai adus aminte de bieții oameni cari pe câmpul de luptă au arătat minuni de vitejie.

Dr. M. Căhănescu,

Weiskirchen, 6—VIII. 1915.

Ciudate nume ale ministrilor ruși.

Nu este poate fără un oarecare interes, a scoate la iveală cât de ciudat sună numele actualilor conducători politici ai Rusiei, — cănpora le este incredințată în aceste vremuri grele, soarta uriașului imperiu. Numele prim-ministrului Goremikin înseamnă tradus mot-a-mot: »anul plin de chin«. Cât îl privește pe ministrul de agricultură Krivosein în traducție numele lui va să zică: »gât strîmb«. Ministrul de războiu de curând demisionat Sucomlinov, are un nume, care se poate traduce așa: »mocirlă uscată«. Și numele noului ministru de justiție Chvostov e în câtva ciudat, deoarece »chvost« pe rusește se zice la cîoadă, prin urmare Chvostov ar însemna, ca în fruntea justiției rusești stă azi un om — la cîoadă...

Știri privitoare la războiu**Franța contează pe căderea cetății Kowno și portului Riga.**

Berlin, 14 August. — Ziarele pariziene anunță: Căderea cetății Kovno și portului Riga este chestie numai de câteva zile. Aceleași ziare anunță că rușii au evacuat și orașul Vilna. Ocuparea acestui oraș de către germani ar însemna și imediata renunțare din partea rușilor a portului Riga. Au fost apoi întrerupte circulația trenurilor pe următoarele linii rusești: Reval—Riga, Riga—Dunaberg, Dunaberg—Vilna, Vilna—Ostrog — ceea ce vădește că în aceste regiuni situația e cât se poate de periclitată pentru ruși.

Lupte de artilerie pe malurile Nistrului.

Cernăuțiu, 14 August. — După o stagnare de vre-o câteva zile a luptelor pe malul Nistrului, granițele Bucovinei și Basarabiei, erii artileria și-a început din nou acțiunea. Trupele noastre au dat de repetate ori asalt asupra dușmanului pentru a-l scoate din pozițiunile pe cari le ocupă încă la Nistru. Acțiunea aceasta a provocat lupte îndrăjite și s'a sfîrșit cu izbânda trupelor noastre, cari au scos pe ruși din două pozițiuni întărite, făcând în același timp numeroși prizonieri. Pe frontul dela granița Bucovinei și Basarabiei rușii în urma pierderilor colosale ce le-au îndurat, — și-au întărit trupele cu soldați aduși din Basarabia.

Adevăruri usturătoare spuse de Clemenceau.

Paris, 14 August. — Fostul prim ministru francez scrie următoarele în ziarul său »L'homme enchainé«: Nu merge totul după dorința noastră. De aceea trebuie exprimate adevăruri. În special, din punctul de vedere militar, noi francezii, stăm altfel decât am așteptat. Nu voi să-l atac pe Joffre, dar un sfat țin să-i dau. Nu voi să candidez noui comandanți francezi, dar voiesc să spun că nimeni să nu fie considerat fără greșeli. Eșuarea ofensivei franceze nu-i datorită nici lipsei de curaj a soldaților noștri, nici lipsei de munițiuni. Trebuie să fie și un alt reu, care trebuie înlăturat.

Situațiunea agricolă a Ungariei

— Date oficiale ale ministerului de agricultură din Budapesta —

II.

Săcară. — Seceratul acesteia s'a sfîrșit în cea mai mare parte a țării. Căratul și treeratul în general s'au început. — Timpul cu vînt și ploaie nu i-a făcut secării așa mari stricăciuni ca grîului, pentru că în unele comitate, mai ales pe Alföld, când aceste începură, mare parte din ea a fost transportată și pusă la adăpost. Grăunțele treerate, în general, sunt destul de frumoase. Numai în regiunile unde în timpul desvoltării, i-a lipsit ploile, grăunțele au rămas mai mici și astfel și rezultatele recoltei mai

slabe. Față de evaluarea făcută în raportul precedent, evaluarea din raportul de față a recoltei secării se prezintă cu circa 2 milioane chint. metrice mai nefavorabilă. Pielele sunt foarte bune.

Teritoriul cultivat cu secară în acest an este 1.850.293 jugăre.

Recolta secării este evaluată cu media de 6.87 chint. metr. pro jugăr sau în total la 12.700.000 chintale metrice, față de 10.772.656 în anul trecut.

Între comitatele cu recolta de frunte cu 6.87 chintale metrice și peste aceasta pro jugăr se numără și comitatele: Torontal, Timiș, Arad, Bihor, Ugocea, Maramureș, Sătmar, Timnava mare, și mică, Alba de jos și Sibiu.

Între comitatele cu recoltă mijlocie 6—6.87 chint. metr. pro jugăr, se numără și comitatele Solnoc-Dobîca și Ciuc.

În fine, între comitatele cu recoltă sub 6 chint. metr. pro jugăr se numără și următoarele comitate: Caraș-Severin, Hunedoara, Făgăraș, Turda-Arieș, Murăș Turda, Odorheiu, Cojocna și Bistrița—Năsăud.

Orzul. — Seceratul orzului de toamnă s'a sfîrșit pretutindeni și acum se face treeratul. S'a început în mare parte și seceratul orzului de primăvară. — Din cauza ploilor calitatea orzului s'a deteriorat în timpul din urmă: dar se arată o scădere de vre-o 0.60 milioane chint. metr. și în privința cantitativă. Paiful pretutindeni este mic.

Teritoriul cultivat cu orz în acest an a fost de 2.003.586 jugăre.

Recolta lui este evaluată cu media de 6.45 chint. m. pro jugăr, sau în total circa 12.930. mii chintale metrice față de 14.209.914 în anul trecut. Între comitatele cu recoltă de frunte cu peste media de 6.45 chint. metr. pro jugăr, se numără și comitatele: Timiș, Torontal, Arad, Sibiu, Brașov, Alba de jos, Timnava mică și Timnava mare. Între cele cu 6—6.44 chint. metr. pro jugăr se numără și comitatele Caraș-Severin, Trei scaune și Maramureș. Între comit. cu o recoltă sub 6 ch. metr. pro jugăr se numără și comit.: Hunedoara, Făgăraș, Ciuc, Turda-Arieș, Murăș Turda, Cojocna, Solnoc Dobâca, Sătmar și Ugocea.

Porumbul. — S'a îmbunătățit simțitor în timpul din urmă în toată țara, așa că perspectivele recoltei lui se pot numi în general favorabile. Ploile din ultimele zile au avut influență favorabilă chiar și asupra porumbului, care până aci rămăsese îndărăt.

Viile. — În comit. Pesta și Alba recolta se arată a fi slabă mijlocie; asemenea și în comit. Szeksard și Pecs. În comit. Biserică albă, Kecskemet, Aiud, Diciosînmărtin și Murășorheiu va fi o recoltă mijlocie. În comit. Tapolca, Eger și Miskolez se speră o recoltă bună-mijlocie. În Tarczal, Beregszasz, Biharidoszeg, Sătmar, Sopron și Balassagyarmat se speră o recoltă bună. În unele din comit. au făcut stricăciuni furtunile, în altele s'au ivit diferitele boale ale vitei, cum e peronospora ș. a.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ișca-ntca 32.